

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาทัศนคติของผู้บริหารครูสภาอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงาน ของสำนักงานคณะกรรมการครูสภาอำเภอ และเพื่อให้นักศึกษาค้นคว้าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นของการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การเสนอผลการวิจัย

3.1 ลำดับขั้นของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) เลือกหัวข้อปัญหาที่น่าสนใจและเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตน
- 2) ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 4) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น และนิยามศัพท์เฉพาะ
- 5) กำหนดแหล่งที่มาของข้อมูล คือ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเก็บข้อมูล
- 6) วางแผนสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยให้เหมาะสม

- 7) สร้างเครื่องมือเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็น
- 8) ทดลองเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือ
- 9) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 10) ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 11) เขียนรายงานการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการครูสภาอำเภอ
ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการครูสภาอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำนวนทั้งสิ้น 303 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร จำแนกตามขนาดของสำนักงานคณะกรรมการ
คุรุสภาอำเภอ ในแต่ละจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัด	จำนวนประชากรในสำนักงานฯ			
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม
กาฬสินธุ์	12	1	4	17
ขอนแก่น	13	7	5	25
ชัยภูมิ	9	1	5	15
นครพนม	7	2	2	11
นครราชสีมา	11	4	12	27
บุรีรัมย์	15	1	5	21
มหาสารคาม	4	4	4	12
มุกดาหาร	6	-	1	7
ยโสธร	4	4	1	9
เลย	9	2	2	13
ร้อยเอ็ด	8	4	7	19
ศรีสะเกษ	13	3	5	21
สกลนคร	14	1	3	18
สุรินทร์	8	1	6	15
หนองคาย	11	3	2	16
หนองบัวลำภู	2	2	2	6
อุดรธานี	11	5	3	19
อุบลราชธานี	16	3	6	25
อำนาจเจริญ	6	-	1	7
รวม	179	48	76	303

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตามสูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงในประคอง กรรณสูตร, 2538) โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 5% ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 172 คน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งกำหนดขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกประชากรออกเป็นกลุ่มตามขนาดของสำนักงาน คณะกรรมการครูสภาอำเภอ คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างออกตามขนาดของสำนักงาน คณะกรรมการครูสภาอำเภอขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยการเทียบสัดส่วน

ขั้นที่ 3 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามต้องการ โดยจำแนกตามขนาดของสำนักงานคณะกรรมการครูสภาอำเภอ รวม 172 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสำนักงานคณะกรรมการครูสภาอำเภอ

ที่	ขนาดของสำนักงานฯ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ขนาดเล็ก	179	102
2	ขนาดกลาง	48	27
3	ขนาดใหญ่	76	43
	รวม	303	172

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือ โดยพิจารณา
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 4) สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของ
การวิจัย
- 5) เสนอร่างเครื่องมือต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจปรับปรุง แก้ไข
- 6) ส่งร่างเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง
(Validity) ของเครื่องมือ
- 7) นำเครื่องมือที่ตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out)
เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ
- 8) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ
- 9) สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม
(Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น
3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบ
สอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา
การปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการคຸຣຸສາອຳເກອ ทั้ง 7 งาน มี
ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert

เกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 กำหนด
น้ำหนักคะแนน 5 ระดับ คือ

- ค่าคะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหามากที่สุด
- ค่าคะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหา
- ค่าคะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาปานกลาง
- ค่าคะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อย
- ค่าคะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า และคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

เกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า กำหนดน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ คือ

- ค่าคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ค่าคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ค่าคะแนน 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- ค่าคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- ค่าคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

(1) การหาความตรง (Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีประสบการณ์สูงในงานวิจัยและหรือในงานคุรุสภา จำนวน 7 ท่าน เป็นผู้
ตรวจเครื่องมือในการวิจัย

(2) การหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดลอง
ใช้เครื่องมือกับผู้อำนวยการคุรุสภาอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาหาความเที่ยง โดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์อัลฟา (α) ของ Cronbach (อ้างถึงใน ประยุทธ์ อาษานาม,
2534) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง เท่ากับ 0.9369

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการ ระหว่างวันที่ 3 ตุลาคม 2539 - 10 พฤศจิกายน 2539 ตามลำดับดังนี้

(1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

(2) ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์ (Mailed Questionnaire) พร้อมกับซองส่งคืนแบบสอบถามที่ปิดดวงตราไปรษณีย์แล้ว

(3) หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยจะทวงถามในส่วนที่ยังไม่ได้รับคืน โดยทางโทรศัพท์และทางจดหมาย โดยแนบบแบบสอบถามชุดใหม่ไปพร้อมกับจดหมายด้วย

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 172 ชุด ได้รับคืน 166 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.51 ของแบบสอบถามที่ส่งไปแบบสอบถามที่ได้รับคืน เป็นฉบับสมบูรณ์ 163 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.77 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
สำนักงานขนาดเล็ก	102	95	93.13
สำนักงานขนาดกลาง	27	25	92.59
สำนักงานขนาดใหญ่	43	43	100.00
รวม	172	163	94.77

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ วิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ หาค่าต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบตรวจสอบรายการ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการคุรุสภาอำเภอ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีปัญหามากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีปัญหามาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อยที่สุด
- 3) การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการคุรุสภาอำเภอขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 3 กลุ่ม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนองค์ประกอบเดียว (One-Way ANOVA) ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ คือ F-test และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) เพื่อทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หลาย ๆ คู่ไปพร้อม ๆ กัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)
- 4) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการคุรุสภาอำเภอ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปล

ผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
1.51 - 2.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการคุรุสภาอำเภอ จะนำมาสรุปเป็นความเรียงเชิงพรรณนา

3.6 การเสนอผลการวิจัย

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 นำเสนอโดยตารางแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และสรุปผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง

2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการคุรุสภาอำเภอ ซึ่งได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำเสนอโดยตารางค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ และสรุปผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง

3) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการคุรุสภาอำเภอ ซึ่งได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า นำเสนอโดยตารางค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วสรุปเป็นความเรียง

4) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการคุรุสภาอำเภอ ซึ่งได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบปลายเปิด นำเสนอในรูปความเรียงเชิงพรรณนา